

SABIEDRĪBAS DROŠĪBA KĀ POLICIJAS AIZSARDZĪBAS OBJEKTS

*Dr. iur. Aleksandrs Matvejevs,
Daugavpils Universitātes Sociālo zinātņu fakultātes
Tiesību katedras docents, Latvija*

Ievads

Šķiet, nekad civilizācijas vēsturē sabiedrības drošība nav bijusi tik pieprasīta kā XX gs. pēdējā trešdaļā un XXI gadsimta sākumā. Turklāt būtu jānorāda uz dažiem aspektiem, kas piešķir sabiedrības drošības problēmai mūsdienu aktualitāti.

Drošības jēdziens nacionālajā līmenī vai starptautiskajā sistēmā nebūtu apskatāms tikai no kāda viena šaura aspekta, kas varētu dot nepilnīgus vai pat kļūdainus secinājumus. Drošības jēdziens ietver riskus un draudus, kas meklējami ne tikai militārajā, bet arī politiskajā, ekonomiskajā un sabiedriskajā (sociālajā) sfērā, kā arī apkārtējā vidē. Drošības jēdziena izpratne būtībā nav pakļauta vienotai, vispārīgai definīcijai¹.

Sabiedrības drošība, tāpat kā valsts, ekonomiskā, militārā, politiskā, ekoloģiskā un informācijas drošība ir nacionālās drošības paveids.

Ņemot vērā iepriekš minēto, *pētījuma mērķis ir* noskaidrot sabiedrības drošības jēdziena būtību.

Izvirzītais mērķis sasniegts, izpildot šādu *pētījuma uzdevumus*: raksturojot „sabiedrības drošības” jēdzienu, apskatot sabiedrības drošības būtiskās pazīmes un veidus.

Pētījuma mērķa sasniegšanai izmantotas šādas *zinātniskās pētniecības metodes*: analītiskā metode – analizējot vairāku jēdzienu būtību; deduktīvā metode – balstoties uz izdarītajiem secinājumiem un teorētiskajām atziņām, sniegt atziņas par sabiedrības drošības atsevišķiem tiesiskajiem aspektiem.

Pētījuma zinātniskā novitāte ir saistīta ar to, ka rakstā noskaidrota sabiedrības drošības jēdziena būtība. Pētījuma rezultātā, balstoties uz teorētiskām atziņām, izdarīts svarīgākais secinājums, ka tiesiskajā realitātē sabiedrības drošība ir tiesiskās attiecības, kuru subjekti ir, no vienas puses, personas, sabiedrība, institūcijas, kas izjūt pastāvīgu aizsardzības vajadzību no noziedzīgiem apdraudējumiem, un, no otras puses, valsts kompetentu institūciju personā, kuras uzdevums ir sniegt tiesību aktos paredzēto aizsardzību.

Sabiedrības drošības jēdziena raksturojums

Ikviens jēdziens ir abstrakcija, kas atspoguļo priekšmetu vai parādību vispārīgās būtiskās pazīmes, jeb noteikts viedoklis par attiecīgā vārdā izteikto jēgu². Tas ir arī spriedumos izmantojams priekšstats.

Profesors I. Vedins norāda, ka jēdziens kā domāšanas forma atveido priekšmeta galveno saturu³. Tas nozīmē, ka ikviens jēdziens ir priekšmeta būtisko pazīmju kopums. Šīs būtiskās pazīmes raksturo priekšmeta kvalitatīvo noteiktību. To kopums ir nepieciešams un vienlaikus pietiekams priekšmeta eksistēšanai noteiktā kvalitātē. Ja kāda no attiecīgā priekšmeta būtiskajām pazīmēm tiek zaudēta, tad tas kļūst par kādu citu priekšmetu⁴.

Tātad, lai raksturotu jēdzienu „sabiedrības drošība”, nepieciešams identificēt tā būtiskās pazīmes.

Jēdziens „sabiedrība” un tā saturs ir vēsturiski nosacīts. Tas ir abstrakts, jeb citus jēdzienus (ciltis, dzimtas u.c.) apkopojošs. Šā jēdziena mūsdienu saturs un zinātniskā definīcija ir secīgi veidojušies gadsimtu gaitā pēc reformācijas humānisma ideju, filozofu apgaismotāju un daudzu 19. un 20. gadsimta filozofijas, jurisprudences un socioloģijas skolu ietekmē. Jēdziens „sabiedrība” ir veidojies un transformējies līdztekus nozīmīgām pārveidēm pašā sabiedrībā. Šajā laikā, pēc kārtu sabiedrības atcelšanas, privātīpašuma juridiskās noformēšanas, laulības kā svētā sakramenta transformācijas par civiltiesisku līgumu un vēlākas valsts un baznīcas šķirtības modeļa ieviešanas kristīgajās valstīs, Eiropā ir izveidojušās nācijas un pilsoniskās sabiedrības. Socioloģijā sabiedrība tiek pēģināta kā sociāla sistēma. Sistēma (gr. *systema* – veselais) ir strukturāli sakārtotu elementu viengabalaina kopa⁵. Sociālo sistēmu veido elementi jeb sociālās vienības, no kurām sastāv sabiedrība, un to savstarpējo attiecību sistēma jeb organizācija.

Latviešu valodas vārdnīcā sabiedrība tiek skaidrota, kā cilvēku kopums, ko saista noteikta vēsturiskās attīstības posma ražošanas veids un

ražošanas attiecības. Noteikts cilvēku kopums, ko saista sadzīves attiecības, izcelšanās, sabiedriskais stāvoklis u. tml.⁶

Juridisko terminu vārdnīcā drošību iztulko kā stāvokli, kurā netiek apdraudēta cilvēka dzīvība, veselība, gods, brīvība un īpašums. Drošība ir viens no tiesībsargājošo institūciju darbības objektiem⁷. Latviešu valodas vārdnīcā drošība tiek skaidrota, kā stāvoklis, situācija, kad nedraud briesmas⁸.

Parasti vārda „drošība” satura dziļāka izpratne grūtības nerada, jo ikviens visā dzīves garumā saskaras ar personīgās un savas ģimenes drošības apsvērumiem. Taču nereti neskaidrības un pārpratumi sākas tad, ja drošības jēdziens tiek lietots šaurākā vai plašākā nozīmē un līdz ar to tiek attiecināts vai nu uz visu sabiedrību, vai tikai kādu atsevišķu tās daļu vai personu grupu, to tiesībām un pienākumiem. Tas kļūst īpaši svarīgi tad, ja jāprecizē kādas personas, institūcijas vai amatpersonas atbildības robežas. Vārds drošība bieži tiek lietots kontekstā ar jēdzienu sabiedrības drošība.

Sabiedrības drošība – tas ir stāvoklis, kuru neapdraud sociāla, tehnogēna, dabas un cita rakstura briesmas. Latvijas tiesību aktos (Krimināllikums, Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss u.c.), kā arī tiesību zinātnē sabiedrības drošību izprot kā tiesisku kategoriju policijas institūciju darbības sfēras noteikšanai un izceļ kā universālu objektu, kurš tiesiski jāsaugā no prettiesiskiem apdraudējumiem un citiem, piemēram, tehnogēna, dabas, bioloģiska rakstura draudiem.

Analizējot jēdzienu „sabiedrības drošība”, jāievēro divas tā izpratnes:

- 1) stāvoklis, kad nav bīstamības personai, sabiedrībai un valstij;
- 2) valsts pasākumu komplekss, kas nodrošina šādu stāvokli un rada cilvēkiem aizsargātības sajūtu.

Raksturojot sabiedrības drošību, var norādīt uz sekojošām pazīmēm. Kā policijas efektīvi sargājams objekts tā iezīmē vai akcentē katra un visu cilvēku dzīvi drošības un sabiedriskā miera apstākļos. Objektīvi tas izpaužas tā, ka cilvēki miera apstākļos īsteno savas tiesības uz dzīvību, veselības aizsardzību, brīvību un personīgo neaizskaramību, darba drošības, ugunsdrošības un sanitāri higiēniskajām normām atbilstošos apstākļos.

Tomēr sabiedrības drošība ir ne tikai katra cilvēka dzīvības un veselības drošība – tā ir arī personas īpašuma, goda, cieņas un tikumības

drošība. Tā ir atsevišķas personas vai kolektīva visu galveno komponentu drošība, kuri pārstāv kādu kopēju vērtību, ko aizsargā valsts un tās institūcijas.

Sabiedrības drošība ir iekārtojums, ko raksturo konfliktu neesamība uz nacionālā, reliģiskā un darba attiecību pamata. Mazie un vidējie uzņēmēji strādā bez bailēm no reketa un korumpētiem ierēdņiem. Ceļniecības darbu veikšanā, sprādzienbīstamos objektos tiek ievēroti drošības noteikumi utt.

Svarīga nozīme sabiedrības drošības ietvaros ir Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas padotības iestādēm, piemēram, Valsts policijai. Saskaņā ar likuma „Par policiju” 9. pantu jebkura policijas darbinieka pienākums ir visā Latvijas Republikas teritorijā neatkarīgi no viņa ieņemamā amata, atrašanās vietas un laika gadījumā, ja pie viņa griežas personas ar pieteikumu vai ziņojumu par notikumu, kurš apdraud personu un sabiedrības drošību, kā arī, pašam konstatējot tādu notikumu, veikt iespējamus pasākumus, lai novērstu likumpārkāpumu, glābtu cilvēkus un sniegtu viņiem palīdzību likumpārkāpumu izdarījušo personu konstatēšanā un aizturēšanā, noskaidrot aculieciniekus, apsargāt notikuma vietu, kā arī paziņot par notikušo tuvākajai policijas iestādei.

Viena no sabiedrības drošības būtiskām pazīmēm ir, ka tā efektīvāk tiek nodrošināta, pastāvot sabiedriskai kārtībai. Bez kārtības nav iespējama drošība. Tādēļ vairākos normatīvajos aktos „sabiedriskā kārtība” un „sabiedrības drošība” atrodas blakus kā radniecīgi un savstarpēji papildinoši jēdzieni. Sabiedriskās kārtības būtība, galu galā, ir cilvēku drošības, viņu tiesību un likumīgo interešu nodrošināšana. Piemēram, cilvēku uzvedības noteikumu ievērošana gājienos, piketos, sporta sacensībās nodrošina sabiedrības un personīgo drošību. Tādēļ sabiedriskā kārtība, ja tā netiek pārkāpta, reāli nodrošina sabiedrības drošību.

Sabiedrības drošības garantēšanas nepieciešamais priekšnoteikums ir kompleksa pasākumu īstenošana labiekārtošanas jomā: pazemes pāreju būvēšana, luksoforu uzstādīšana atbilstošās publiskās vietās, sabiedrisko transportlīdzekļu pieturvietu un paviljonu būvēšana utt. Plānošana un pārdomāta apdzīvoto vai publisko vietu apbūvēšanas sistēma, to uzturēšana iedzīvotāju darba gaitām un atpūtai labvēlīgā stāvoklī palielina sabiedrības drošības pakāpi no negaidītu un bīstamu situāciju rašanās. Un pretēji – nevērīga attieksme pret sabiedriskās

labiekārtošanas problēmām (ieejas durvju, kāpņu telpu, ielu un pagalmu slikta apgaismošana utt.) rada labvēlīgus apstākļus personām, kuras izdara tiesībpārkāpumus un apdraud sabiedrības drošību⁹.

Sabiedriskā kārtība, sabiedrības drošība un sabiedriskais labiekārtojums ir sociālās dzīves patstāvīgi veidi, kuri veido nepārtrauktu kopību valstī esošās tiesiskās kārtības ietvaros, un to sargāšana veicina valsts normālu funkcionēšanu.

Sabiedrības drošība – tā ir tiesiski noregulēta drošība. Šī pazīme liecina par to, ka valsts aizsargā iedzīvotājus no prettiesiskiem mēģinājumiem un tehnogēna, dabas un cita rakstura draudiem uz tiesiska pamata. Tiesību aktu normas, kas nosaka personu un citu tiesību subjektu tiesisku uzvedību sabiedrības drošības sfērā, veido analizējamā jēdziena tiesisko saturu. Tiesību akti aizliedz sabiedrības drošībai kaitīgu darbību veikšanu, liek veikt darbības, vērstas uz drošības garantēšanu, nosaka atbildību par prettiesisku darbību veikšanu. Vadoša nozīme sabiedrisko attiecību regulēšanā sabiedrības drošības jomā ir Latvijas Republikas Satversmei. Konstitucionālās tiesību normas nosaka pamattiesības un brīvības, kas veido sabiedrības un personīgās drošības pamatus. Pie citiem tiesību aktiem, kas veido sabiedrības drošības tiesisko pamatu var pieskaitīt: likumu „Par policiju”, Nacionālās drošības likumu, Civīlās aizsardzības likumu, Ceļu satiksmes likumu, Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likumu, Darba aizsardzības likumu, Epidemioloģiskās drošības likumu, likumu “Par radiācijas drošību un kodoldrošību”, likumu “Par vides aizsardzību”, likumu “Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli” un citus normatīvos aktus.

Īpaša vieta sabiedrisko attiecību drošības jomā regulējošo tiesību normu sistēmā ir aizlieguma normām, kuras satur tādi tiesību akti kā Krimināllikums un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodekss. Professore V. Liholaja, komentējot Latvijas Krimināllikuma XX nodaļu, raksta šādi: „Šajā nodaļā ietvertos noziedzīgos nodarījumus nosacīti var iedalīt vairākās grupās atkarībā no tā, kādas konkrētas intereses tiek apdraudētas, taču tie visi ir vērsti pret vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību – cilvēku sabiedrisko attiecību sistēmu, kas nodrošina sabiedrisko mieru, normālus apstākļus darbam un atpūtai, kā arī personas tiesību un likumīgo interešu realizāciju. Apdraudot vispārējo drošību un sabiedrisko kārtību, var tikt nodarīts kaitējums arī personas dzīvībai un veselībai, fizisku un

juridisku personu mantiskajām interesēm, citām personas vērtībām un interesēm”¹⁰.

Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa desmitā “a” nodaļa satur pantus, kas paredz administratīvo atbildību par administratīvajiem pārkāpumiem ceļu satiksmē utt.

Tiesiskās attiecības „persona – policija”, kuru objekts ir personas drošība, ļauj pievērst uzmanību vairākiem sabiedrības drošības aspektiem:

- 1) Policijas institūcijas (Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas padotības iestādes (Valsts policija, Drošības policija, Valsts robežsardze u.c.) miera apstākļos, nepastāvot ārkārtas situācijām, veic uzraudzības un preventīvos pasākumus, nodrošinot personu, amatpersonu, valsts institūciju, sabiedrisko un privāto organizāciju aizsardzību no jebkura rakstura prettiesiskas rīcības draudiem. Otrkārt, nosauktās institūcijas nodrošina administratīvi tiesiskos režīmus: pasu kontroles, licenču-atļauju, robežas, slepenības režīmu, kas saistīts ar ziņu aizsardzību, kuru izplatīšana var nodarīt kaitējumu valstij utt.
- 2) Policijas institūcijas (Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas padotības iestādes u.c.) gadījumā, ja rodas apstākļi, kas apdraud sabiedrības drošību, kā arī dabas un tehnogēna rakstura ārkārtēju situāciju rašanās gadījumā ir gatavas īstenot atbilstošus pasākumus šādu draudu novēršanā un ārkārtas situāciju likvidēšanā.

Īpašos gadījumos, kad ārkārtas situācija rada draudus sabiedrībai un valstij, valsts saskaņā ar Latvijas Republikas Satversmi un tiesību aktiem nodrošina sabiedrības drošību, ieviešot ārkārtas vai izņēmuma stāvokļa tiesiskos režīmus.

Ārkārtas situāciju var izsludināt katastrofu (dabas katastrofu; cilvēku izraisītu katastrofu: tehnogēno katastrofu, sabiedrisko nekārtību un terora aktu; epidēmiju; epizootiju; epifitotiju) vai to draudu gadījumā vai kritiskās infrastruktūras apdraudējuma gadījumā, ja tiek vai objektīvu apsvērumu dēļ, ir pietiekams pamats pieņemt, ka tiks būtiski apdraudēta valsts, sabiedrības, vides vai saimnieciskās darbības drošība vai cilvēku veselība un dzīvība.

Izņēmuma stāvoklis ir izsludināms, ja valsti apdraud ārējais ienaidnieks vai ja valstī vai tās daļā ir izcēlušies vai draud izcelties iekšēji nemieri, kas apdraud pastāvošo valsts demokrātisko iekārtu, valsts suverenitāti vai teritoriālo integritāti. Izņēmuma stāvokli izsludina, pamatojoties uz

vispusīgu, objektīvu informācijas un faktiskās situācijas analīzi.

Tie ir īpaši tiesiskie režīmi, ieviesti kā sociāli tiesiskie pasākumi, kuri pieļauj cilvēku tiesību ierobežošanu. Tomēr to funkcionēšanu attaisno nepieciešamība sasniegt augstāko mērķi – sabiedrības drošību. Ar to palīdzību tiek īstenoti personas, sabiedrības un valsts aizsardzības pasākumi no visbīstamākā rakstura draudiem.

3) Fiziskām un juridiskām personām, kuras atrodas drošības apstākļos, tas ir psiholoģiski tiesisks aizsargātības stāvoklis. Šo stāvokli determinē tiesības, valsts institūciju un iestāžu esamība, kuru uzdevums ir sargāt personu, sabiedrību un valsti no drošības apdraudējuma apstākļiem, kā arī no dažāda rakstura ārkārtas situācijām. Tas ir raksturīgs kā indivīdiem, tā organizācijām.

Sabiedrības drošība izpaužas pārliecībā, ka jebkurš cilvēks var būt mierīgs, un neuztraukties par savu un tuvinieku dzīvību, par personisko un uzņēmuma īpašumu. Bet sadzīvē sabiedrības drošība izpaužas tā, ka cilvēki nepārvērš dzīvokli cietoksnī, aizsprostojot logus ar restēm vai ieeju ar metāla durvīm un vairākām slēdzenēm, baidoties no laupītāju uzbrukuma, baidoties atvērt durvis, bet mierīgi un bez bailēm ieiet savā dzīvoklī vakarā vai nakts laikā utt.

Sabiedrības drošības veidi

Sabiedrības drošība attiecas uz policijas aizsardzības universāliem objektiem, kas noteikti Krimināllikumā un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā. Sabiedrības drošība iekļauj policijas apsardzes objektus, piemēram, ugunsdrošību, sanitāro u.c. Objektiem ir īpaša nozīme, jo tie ir sabiedrības drošības veidi. Savukārt katrs objekts, būdams komplekss, sastāv no individuāliem policijas apsardzes objektiem, kuri ir vizuāli redzami, reāli un konkrēti. Piemēram, sanitāro drošību veido tādi individuālie objekti kā cilvēki, teritorijas, apdzīvotā vide (ūdens, augsne, dzīvnieki un augi). Individuālo

objektu drošību var apdraudēt infekcijas slimības, ražošanas un patēriņa atkritumi, cilvēka veselībai kaitīgi pārtikas produkti u.c.

Pēc šāda kritērija sabiedrības drošību var klasificēt vairākos veidos: sociālā, ceļu satiksmes, uguns, sanitārā, tehnogēnā, ekoloģiskā utt.

Kopsavilkums

Apkopojot, var secināt, ka sabiedrības drošībai tiek izveidoti apstākļi, kuros iespējams normāls cilvēku darbs un atpūta, kā arī valsts, sabiedrisko un privāto organizāciju, iestāžu un uzņēmumu normāla darbība. Objektīvi sabiedrības drošība identiska sabiedriskam mieram.

Rezumējot izklāstīto par sabiedrības drošības pazīmēm kā sistēmiski nedalāmu realitātes parādību, jāatzīmē divi balsta elementi:

1) Sabiedriskā miera apstākļi, kur sabiedriskā vidē valda miers, sadarbošanās, pārliecība par drošību. Eiropas Padomes Rezolūcijā 690 (1979) par Deklarāciju par policiju uzsvērts, ka Eiropas Cilvēktiesību konvencijā un citos nacionālajos un starptautiskajos dokumentos garantēto cilvēktiesību un pamatbrīvību pilnīgai īstenošanai ir nepieciešama miermīlīgas sabiedrības pastāvēšana, kas dzīvo kārtības un sabiedrības drošības apstākļos¹¹.

2) Aizsargātības apstākļi, kur valsts (policija) pastāvīgi nodrošina sabiedrības drošību un ir gatava nākt palīgā jebkādu draudu rašanās situācijā un neitralizēt tos. Tādējādi tiesiskajā realitātē sabiedrības drošība ir kā policijas tiesiskās attiecības, kuru subjekti ir, no vienas puses, personas, sabiedrība, valsts institūcijas, kas izjūt pastāvīgu aizsardzības vajadzību no noziedzīgiem apdraudējumiem, un, no otras puses, valsts kompetentu institūciju personā, kuras uzdevums ir nodrošināt tiesību aktos paredzēto aizsardzību. Sabiedrības drošība nav „vērtība sev”, bet „vērtība citiem”: atsevišķai personai, sabiedrībai un valstij ar vienu nosacījumu – tās drošībai ir sociāla vērtība tikai tik daudz, cik tā nodrošina sabiedrības un personas drošību.

Atsauces

¹ Buzans B. Cilvēki, valstis un bailes. – Rīga, AGB, 2000., 33. lpp.

² Apsalons E. Valodas lietojuma loģika. – Rīga, Zvaigzne ABC, 2011., 61. lpp.

³ Vedins, I. Loģika. – Rīga, Avots, 2000., 31. lpp.

⁴ Vedins, I. Zinātne un patiesība. – Rīga: Avots, 2008., 208.- 209. lpp.

⁵ Turpat, 395. lpp.

- ⁶ Latviešu valodas vārdnīca. 30000 pamatvārdu un to skaidrojumi. – Rīga, Avots, 2006., 928. lpp.
- ⁷ Juridisko terminu vārdnīca. – Rīga, Nordika, 1998., 67. lpp.
- ⁸ Latviešu valodas vārdnīca. 30000 pamatvārdu un to skaidrojumi. – Rīga, Avots, 2006., 257. lpp.
- ⁹ Matvejevs A. Sabiedriskais labiekārtojums – policijas aizsardzības objekts. Valsts policijas koledžas III Starptautiskās zinātniskās konferences materiāli. Rīga, 2014., 151. lpp.
- ¹⁰ Krimināltiesības. Vispārīgā un Sevišķā daļa: Mācību grāmata. Papildinātais izdevums. Aut. kolektīvs: U. Krastiņš, V. Liholaja, A. Niedre. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2001., 307. lpp.
- ¹¹ Rezolūcija 690 (1979) par Deklarāciju par policiju. Pieņemta Eiropas Padomes Parlamentārajā asamblejā 1979. gada 8. majā (31. sesija, 2. sēde), 1. punkts.
-

Abstract

The analysis of the notion ‘public security’ reveals its two parts: 1) conditions where there is no threat to an individual, society or state; 2) measures by the state that ensure these conditions and instills in people the sense of security. These elements to a certain extent determine the features and characterize public security as an object of police protection and as a definition of the notion. Public security is based on two elements: 1) public peace when there is peace, cooperation and confidence in safety in the public realm; 2) conditions of protects ability where the state (the police) continuously provides public security and is ready to render help and neutralize any threats. Thereby in the legal reality public security is police legal relations where the subjects are, on the one hand persons, society, state institutions that have a constant need of protection against crimes and other offences and, on the other hand, the state whose task is to ensure the protection stated in the legislation via competent institutions.

Аннотация

Анализ понятия «общественная безопасность» позволяет раскрыть две его составные части: 1) положение, когда опасность для лица, общества или государства отсутствует; 2) принимаемые государством меры, обеспечивающие такое положение и создающие у людей чувство защищенности. Эти составные части в известной мере определяют признаки, характеризующие общественную безопасность как объект полицейской охраны. Следует отметить два опорных элемента понятия общественной безопасности: 1) условия общественного спокойствия, когда в общественной среде царят мир, сотрудничество, уверенность в безопасности; 2) условия защищенности, когда государство (полиция) постоянно обеспечивает общественную безопасность и готова прийти на помощь в ситуации возникновения любых угроз и нейтрализовать их. Таким образом, в правовой действительности общественная безопасность представляет собой полицейские правоотношения, субъектами которых являются, с одной стороны, лица, общество, государственные органы, испытывающие постоянную потребность в защите от преступных посягательств, и, с другой стороны, государство, задачей которого является обеспечение в лице компетентных органов предусмотренной нормативными актами защиты.